

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy órára 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többeszer
irdetéseknél alkalmatossággal arányos vetetnek fel. Bélyeg-díjmin
den külön bejelölésért 20 kr.

Dicsőfi József.

Debreczen június 15.

Ki van tehát adva a jelszó, megindult a nagy harc, kibontva a zászló az egyházkerületi főjegyző választására, már a szavazások is megindultak, aktuális a kérdés, ki éljen: Zsigmond Sándor, vagy *Dicsőfi József*?

A mi jelöltünk, és mindenkié, akit el nem ragadott a pártszenvédély: kezdettől fogva *Dicsőfi* volt s hogy nem kürtöltük világgá, az volt az oka, mert illetlenségnek tartottuk volna a püspöki körlevél kiadása előtt. Ha mások ebből is tökélet kovácsolnak s verik a mellüket, hogy néhány ember összebujt már az egyházkerületi gyűlés alatt s jelölte Zsigmond Sándort, az az ő dolguk, de hiszünk, hogy nagyon sokáig kell ütniök azt a tésztát, hogy kemény aczél váljék belőle.

Mert hiszen hasonlítható e az ő jelöltjük a miénkhez?

Az egyházkerületi főjegyző a kerületnek legfontosabb, adminisztratív közege, a püspök helyettese, a legkényesebb, legbonyolultabb egyházi, tehát legnagyobb theologiai és egyházjogi készütséget kívánó ügyeknek előadója s általában az egyházkerületi gyűlés szellemi vezére.

Ki lehetne erre szép tisztre alkalmasabb, mint *Dicsőfi József*?

Nagy theologiai tudása, a kathedrán s a templomi szószéken egyaránt szerzett tapasztalatai, költői lelkülete és kiváló szónoki tehetsége, melyek mindezeknek híre már régen bejárta az országot, egytől-egyig felülmulják az alsó-szabolcsi esperesnek kvalitásait, ha pedig éppen ez állás betöltésére gondolunk, mindenki, akit el nem vakított a pártszenvédély, jó lélekkel, tiszta lelkiismerettel és egyháza iránt igazi jóindulattal és szeretettel eltelten csakis *Dicsőfi József*re adhatja szavazatát.

Ki ne emlékeznék tavalyi ezredévi beszédére, amelyet május 10-én tartott a debreczeni kistemplomban a magyar nemzet ezer évéről és ezeréves egyedik tavaszáról? A legkiválóbb szónoki mesterművek egyike ez a beszéd, amelyvel Istennek templomában hálat adott a magyar nemzet nevében a lefolyt ezer év jótéteményeiért. Nem is is hivatkozunk e mellett a beszéd mellett megjelent munkáira, amelyek ev. ref. egyházi íróink legelsői közé avatták már régi idő óta, hiszen ez az egymaga elég arra, hogy elhomályosítsa ellenfelének, — aki különben maga sem tudja, miként

lett azzá, — minden érdemét s világgossá tegye, hogy az egyedüli férfiú, akire a tiszántuli egyházkerület minden igaz tagja jó lélekkel adhatja szavazatát, hogy méltó utóda lesz a nagyelődöknek: nem más, mint *Dicsőfi József*, a debreczeni ev. ref. egyház szeretett lelkésze.

Kiáltunk tehát egy szívvel lélekkel
Éljen *Dicsőfi József*, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főjegyzője!

BELFÖLD.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma d. e. 10 órakor tartott ülésén a honvéd tisztképző és nevelő intézetekről szóló javaslat került tárgyalás alá. Szólásra jelentkeztek *Thaly Kálmán*, *Sturmann György*, *Okolicsányi László* és *Tóth János*. A 4. §-nál előre láthatólag nagyobb vita lesz.

A parlamenti helyzet. Politikai körökben élénk megbeszélés tárgya a parlamenti helyzet, mely a függetlenségi párt erőlyes akciója következtében a kormányra nézve föltötte kellemetlenne vált. A 16. §. tárgyában folytatott képviselőház vita, noho magas színvonalon áll, mégis az obstrukció szándékát látszik elárulni. Már pedig, ha a függetlenségi párt obstruálni akar — még pedig akár — akkor bizony a 16. §. ból nem igen lesz törvény. Tekintve, hogy a katonai javaslatok csak tegnap kerültek a ház elé, továbbá hogy a cukor és szeszprémiumokrol szóló, valamint a statisztika i hivatalról szóló törvényjavaslatot is szeretné a kormány miha-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A prágai gheztóból.

— Kohn S. zsidó történetei. —

Fordította: **Ifj. Mórí cz Pál.**

Egyedül jogosított magyar fordítás.

Az ellenlábások.

1.
Reb Israel Schachner és Reb Natel Schmeling mindketten derek, jámbor emberek voltak s oly testi-lelki jó barátok, milyenek csak ritkán találhatók az életben. És ha néha napján — pár rövid óráig — nem láthatták egymást, már nem volt nyugodalmuk, úgy epekedtek egymás után, ha pedig aztán együtt voltak, örökké veszekedtek, zehernyáskodtak egymással. Majd nem minden héten össze veszttek kétszer-háromszor. Soha ilyen háborúságot. Rndesen megfogadták, hogy többé re sem néznek egymásra. Mindketten nagy mértékben csodálkozván azon is, hogy miként lehetett ily türh-tetlen, elviselhetetlen emberrel nyoczvan esztendeig együtt élni? És hogy a háborúság, harag miatt, miként nem pusztultak el már kora ifjuságok virágozá-ában? A mellett mindegyik a saját tulajdon anyagi

türelméről s szolidaságáról zengedezett himnusz. Hol a jámbor Hill-hez, hol a tőrő Jóhhoz mérve hasonlóságukat, míg az ellenfél ellenben — évtizedről-évtizedre egyformán ismételték ezt — gonoszabb volt a lázongó Korah-nál, kit pedig a kegyes Mózes is az elviselhetetlen gonoszság mintaképeként jegyeztet fel. S mindegyik külön-külön kijelentette azt is, hogy most már türelmének vége szakadott és végre belátta, miszerint a másikonál nincsen makacsabb, veszekedőbb teremtés az egész világon. Nem is haboz már. Szakitani fog. Mert most már kiszáradt égi türelmének az utolsó csöppje is. Belátta, hogy a legokosabb, ha végleg elválnak, mert csak a boszuság, betegség, izgatottság az ilyen barátság fizetése.

És e periekedések, az idők folyamán, olyan hasonló egyformasággal, egyöntetűséggel ismétlődtek, hogy igen gyakran az amuldozó ellenfelet ugyanavval az érvekkel sujtották fejbe, melyekkel két-három nap előtt ép ő tisztelte meg ellenfelét, miből aztán az a furesaság kerekedett, hogy az így megtámadott ellenfél meg az érvek ama dorombjával csapott vissza, amelyekkel támadója heveskedett ellene —

talán — rövid napokkal az előtt. És ezek a heves szóváltások szinte mindig ugyenegy módon is végződtek. A vendég felhevülesen néhány csipet tubákot szippantott, aztán felkapta botját s kalapját s határozott guynyal így bucsuzott a házi gazdától: »Meredjék fel a szemre, ha még valaha meglát ebben a szobában.»

A másik pedig — erre felrántván a vállát — rendszerint ezt felelte: »Annál jobb, legalább nem mérgeledöm!« . . . Hanem most a figyelmes szemlélőnek a következő körülmény mindjárt szem eibe öltött volna, hogy a dühös vendég, mielőtt a szobából távozott volna, a kendőjét leejtette, de mit a másik haragos gazda — még ha ly feltűnő volt is — soha sem vett észre. Másnap azonban alig tért haza a vendéglátó gazda a szokásos reggeli Isten tiszteletéről, a melyen különben mindketten pontosan ott ajtataskodtak, már a másik is benyitott a szobába, az tudniillik, a kizsebkendőjét ott feledte volt. Magától értetődik, ha midőn valaki belép egy szobába, akkor a jelenlevőnek, rokonszenvre vagy el-lenszenvre nem tekintve, már udvariasságból is okvetlen köszönteni kell a belépőt:

marabb letárgyalni, nem lehetetlen, hogy Erdély ur visszavonja a 16 §-t. És ezt bölcsen cselekedné, mert így simán oldódnék meg a parlamenti krízis, holott máskülönben a helyzet egyre inkább bonyolódna. Ambar nekünk olyan bonyodalom ellen, mely a Bánffy bukását idézné elő, egy csepp kifogásunk sincsen! A szombati minisztertanácson foglal koztak a parlamenti helyzettel. Mit süttöttek ott ki, nem tudjuk, de bizonyos; vagy a miniszterium bukik, vagy a 16. §. — Tessék választani!

Összeférhetlenség. Tisza István grófnak Molnár Béla képviselő által bejelentett összeférhetlenségi eseteit jun. 15-én déli 12 órakor tartandó ülésen veszi tárgyalás alá a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága.

Magyar keleti akadémia. A magyar minisztertanács elhatározása következtében — mint a Budapesti Napló írja — legkésőbb a jövő év folyamán Keleti Akadémia fog Budapesten megnyílni, amelynek az lesz a célja, hogy a Kelettel való közgazdasági és diplomáciai összeköttetésünk részére kiképzett munkatársakat neveljen. A minisztertanács elhatározása következtében most a vallás és közoktatásügyi és a kereskedelmi miniszteriumok között tárgyalások folynak az új Akad. szervezésének és tantervének megállapítása iránt. Annyi máris elhatározott dolog, hogy az Akadémia három vagy négy évfolyammal s egyetemi szervezettel fog életbe lépni. — Az új akadémiának kereskedelmi főiskolai jellege lesz s hallgatókul csakis érettségit tett ifjak fognak felvétetni. A végzett hallgatók — s ez adja meg az új akadémiának a legnagyobb jelentőségét — a külföldön levő osztrák magyar követségnél és konzulátosoknál fognak alkalmazást nyerni, mint közgazdasági atassék. A magyar kormány ugyanis törvényhozásilag biztosítani fogja magának azt a jogot, hogy a közös diplomáciai kirendeltségekhez a magyarországi kereskedelem és közgazdaság részéről felmerülő teendőket ellátására — angol minta szerint — atassékat nevezhessen ki, a kik közvetlenül a magyar kormánynak lesznek alárendelve.

— Boruch habo, az az »legyen áldott, a ki jött». Amire pedig megint a jövevény köteles reá mondani: Boruch hanimzó, az az »Áldva legyen ki itt lakozik.» Ebből pedig minden értelmes olvasó gondolhatja, hogy az ily udvarias köszöntések mindig csillapítólag hatnak a kedélyekre s lanyhitják a legélesebb feszültséget is. Most rövid szünet s zavar következett, mely idő alatt a vendég a szobában körül tekintetelt. De még mindig érezhető volt visszafojtott keserősége, midőn végre megszólalt:

— Nem jöttem volna fel, de hát tegnap itt feledtem a zsebkendőmet, a többi zsebkendőm pedig a mosónőnél van.

— Hm, szólt a másik — jól szinleltcsodalókozással, tehát ez csakugyan a te kendőd? . . . És ha Schachner volt a feledékeny akkor rendszerint piros kendő kerüle elő a ládikóból, ha pedig Schmeling volt a feledékenységben soros, akkor egy hatalmas nagy, kék kockás zsebkendő. »Ha tudtam volna hogy a te zsebkendő, inkább elküldtem volna hozzád, legalább nem faradtál volna fel a lépcsőkön.»

Nos, ez mindenestre elég szívélyes előzékeny fogadtatás volt s régi igazmondás: »jó szó jó szívet talál.» Most már a vendég is hallgatva kínálta meg házi urát a tubákos szelenczével, aki egy csipetnyit kivéven szinte elcsodálkozva kérdezte:

A tanári kör évi jelentése.

Debreczen, jun. 15.

Tisztelt Gyűlés!

Ha végig tekintünk a debreczeni kör életének harmadik évén, a legszigorubb mérték sem fojthatja el azt a jóleső érzést, melyet körünk külső és belső fejlődésének, valamint helyes irányu munkásságának kell bennünk támasztania.

Attól, még mindig távol van körünk, hogy magában egyesitene Debreczent és környékének összes középisk. tanárait, de oly nagy számmal léptek be a lefolyt évben új tagok, köztük a tanügy más terén működők is, hogy a debreczeni kört ez öröndetes gyarapodás a legnépesebb vidéki körre tette mindaddig, míg a kolozsvári kör meg nem alakult.

Az ügyrendnek azon pontját sem váltosíthattuk meg, hogy minden hóban tarthatunk volna közgyűlést, de az a hat gyűlés, melyben a kör munkássága leginkább kifejezésre jutott, oly gazdag és jobbara értékes anyagot ölelt fel, amellyel a kör tagjai az egész iskolai év folyamán bőven foglalkozhattak, annyival inkább, mivel a közfelylem kiterjedt a magyar közoktatás és kivált a középiskolai tanügy legfontosabb kérdéseire, a hazai tanárság kisebb-nagyobb jelentőségű anyagi és szolgálati ügyeire egyaránt.

Ez idei tevékenységét 1896 okt. 17-én kezdette meg a kör 46 taggal és a már két év óta működő tisztikarral. Mindjárt az első gyűlésen felolvasás is volt, melyen Kardos Albert ismertette az 1897 évi költségvetésnek a tanárookra nézve kedvezőtlen tételeit és a mellyel kapcsolatban a kör szélesebb mozgalmat indított meg az állami tanárság helyzete érdekében; a második gyűlésen, mely 1896 nov. 22-én Nyiregyházán folyt le, a felekezeti tanárok ügyeit hozta szóba Porubszky Pal, de ugyanakkor, már az iskolai tanítás köréből eső kérdést is fejtegetett Noravszky Ferencz, midőn felvetette egy állandó s általános filológiai muzeumnak az eszméjét.

Az 1897 jan. 31-én tartott gyűlés nagyobb szabásu vitát folytatott és fontos határozatokat hozott a legaktuálisabb tanügyi kérdésekben a középisk. tanterv reviziója ügyében,

melyről Sinka Sándor értekezett mélyre hatóan és alaposan. Joggal elmondhatjuk, hogy az értekezés és a gyűlésen hozott határozataink nem maradtak hatás nélkül az egész tanaregyesület és az összes tanári testületek tancsrevizionális tárgyalásaira.

A márcz. 6-iki vagyis negyedik gyűlésen dr. Gulyás István mutatott be egy rendkívül érdekes tanulmányt, mely a középiskolai nyelvtanulás egyik leghonyolultabb részére, a határozók tanára vetett élénk világot.

Az ötödik, az apr. 3-ára eső gyűlést két kérdés is foglalkoztatta, t. i. Kardos Albert tett több pontból álló indítványt a helyettesítés ügyének szabályozására, míg dr. Vetterisz József a polgári iskolának a középiskolához való viszonyát ismertette és a középiskola reformjára nézve mondotta el a maga okadatolt nézeteit. E tárgyalásnak mintegy folytatása az a tanulságos értekezés, mely mai évszázó gyűlésünkön hangzott el dr. Szántó Sámuel részéről; a ki viszont a keresk. és középiskolának vizsgálta egymáshoz való viszonyait.

Mindenik gyűlésnek — a mint láthatjuk megvolt a maga jelentősége, de azért kettőt mégis külön ki kell emelnünk, mint a melyek legutóbb kidombortították körünknek kerületi voltát és azon magasatos hivatását, hogy leg-hathatósabban ápolhatja a tanárság testületi zellemét, sőt eleven kapcsolatot teremthet a tanárság és a társadalom más osztályai között.

A nov. 22-én tartott nyiregyházi gyűlést értjük, mely alkalommal a kör tagjai a nyiregyházi ag. ev. főgimn. tanári karának voltak vendégei s a midőn feledhetetlen kedves napot töltöttek. Nyiregyháza város es egyházi előkelőségei között.

Ennek viszonzásául akart szólni a jan. 31-iki gyűlés, a mikor a kör látta szives vendégeit a nyiregyházi tanárikart.

Minden egyes gyűlésről kimerítő tudósítás jelent meg a tanaregyl. Közönyben, valamint hosszabb-rövidebb értesítés több helybeli és fővárosi lapban. A felolvasott értesítések s jobbara megjelentek részint a Közönyben, részint más tanügyi folyóiratokban.

A kör élénk értekezést tartott fenn a központi választmánynyel es a társkörökét:

— Ugyan, tehát már le sem akarsz ülni?

És ezzel megoldadt a jég. És mintha semmi sem történt volna, akként fellobbant a régi jó barátság. De csak két-három napig tartott a békeség, mert ekkor újból összeperlelték s újból ismétlődtek a szokásos czivódások, szakítási jelenetek.

Mindaketten igen öregek voltak már. — Reb Izrael Schachner s Reb Natel Schmeling még az elmúlt századév második felében születtek, ez időben pedig az 1830-ik esztendőt számolták. Schachner kilenczvennégy volt, Schmeling kilenczvenegy éves. Szomszédos családok gyermekei voltak. Prágán kívül még másik várost soha sem láttak. És bárha e szép idő alatt állandó összeköttetésben éltek, életük folyása — mégis teljesen különbözött. Schachner szegény szülőktől származott. És az akkori idők szokása szerint, már huszonegy éves korában megnősült. Kapott is valami csekély hozományt, miből kis fűszer üzletet nyitott a ghetóban, de nem volt szerencséje. Vagyonkáját néhány év alatt elveszítette, helyesebben fölemésztette. Felesége is idejekorán meghalt, úgy hogy egész egyedül, árván maradt a nagyvilágban. Schmeling hozzá képest igazi szerencsés volt, vagyonos szülők egyetlen fia, kiktől szép vagyont s jövedelmező üzletet örökölt. Szerencsés volt a házassága

is. Özvegye is csak a későbbi időkről számított. Leányát derék, vagyonos nyomdászhoz adta nőül. Ugy hogy a vejenél is kényelemben, nyugodtan élhetett volna, de jobb szerette a függetlenséget, önálló-ágot. Azért lakott inkább egyedül, legszívesebben érintkezve gyermekkori, öreg Schachner barátjával. Schmelinget külön cseléd szolgálta ki, de az öregebb Schachnernek nem telt ily fenyezőre. Különös emberek voltak bizók mindaketten. Ellenkedő hajlamaikat még talán eme francia közmondás jellemzi a legjobban: *les extremes se touchent.* És bárha mind a két öreg szigoruan orthodox volt, mégis teljesen ellenlábasai voltak egymásnak mind vallási, mind politikai, mind társadalmi felfogásaikban, egészen a szörszalhosagatásig.

Schachner még az 1830-ik évben is ép úgy öltözködött, mint azelőtt 73 évvel, mikor még fiatal házas ember volt. Hosszu szakállat viselt, mely, magától értetődik, az idők folyása alatt teljesen megfehéredett és a kalapja három szögletes volt. Schmeling ellenben, ki jelentékeny üzlet élén állván, nagy kereskedőkkel is érintkezett, nagyobb engedményekkel hódolt a divatnak. Körszakálla volt s czilinder kalapja. Ez a divatos elfajulás annak idején tudniillik 30 évvel azelőtt — számos elkeseredett baráti harcra adott alkalmat. De mely harczi düh azért még ma is ott izzolt a hamu

az állami és a felekezeti tanárságra vonatkozó indítványai megfordultak az egyes körök gyűlésein, valamint a választmányok 1896. decz. 29—30-diki ülésén, míg a kör által felvetett helyettesítés kérdése a f. évi, Győrött tartandó egyesületi közgyűlésnek fog tárgyalni szolgálni.

De nemcsak indítványai, hanem személyes részvételével is hozzájárult a kör a tanár egyesület munkássága fokozásához. A választmányok mindkét ülésén, i. e. a már említett deczemberi és a most lefolyt májusin két-két tagja volt jelen és valószínűen nem marad a kör képviselője a győri közgyűlésen sem.

A kör elevenebb működésével arányos a körszámbeli gyarapodása; a tagok száma a múlt évi 45-ről 56-ra emelkedett, amely szám annyival tekintélyesebb, mivel múlt évi tagjaik közül áthelyezés következtében elvesztettünk három tagot.

D számbeli gyarapodást és a gyarapodásban mutatkozó viruló életet méltányolta az igazgatóság is, midőn f. évi márcz. 27-én kelt levelével üdvözlését küldte körünk részére.

Anyagi ügyeink is kezdenek a rendes mederbe térni, a tagdíjak aránylag elég kedvezően folynak be, úgy hogy 100 frtot felküldhetünk a központi pénztárosnak, de azonkívül fedezhettük a választmányi ülésre felutazók uti költségét és egyéb apró kiadásainkat.

Számos kisebb mozzanatról is megemlékezhetnénk még, de talán így is hosszabbra nyújt a kör ez évi életét feltűntető jelentésünk, melynek szives tudomásul vételét kérjük, egyszersmind magunkat a kör becses jóindulatába ajánljuk.

Debreczenben, 1897. június 12.

Dóczy Imre
a kör elnöke.

Dr. Kardos Albert
a kör titkára.

Végtárgyalás reklámmal.

— A delutáni tárgyalás. —
Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 14.

Tegnap lapunkban ismertettük a Leitget kontra Ferenczy-per végtárgyalását, melynek folytatását a következőkben közöljük:

alatt. Elegendő volt egy csekélyke szélfulvat is és Schachner ádáz haragja már is lángra lobbantotta a hallgatagon feledésbe borított paraszt. És még évtizedek múltán is gyakran felpanaszolta öreg barátjának, hogy igazi vallási szakadár, ki figyelembe sem veszi az öltözködésre vonatkozó szabályzatokat, sőt mi több, hogy egészen »neumodisch«, ami pedig nála már igazi becsületsértéssel volt határos. Épp ilyen nagy ellenfelek voltak politikailag is. Schmeling barátilag szerette, rajongva tisztelte I. Napoleont, azt állítván, hogy ezen uralkodó volt az első, ki a zsidóknak is megadta az emberi jogokat, mint a kinek a tábornokai között voltak zsidók is, ki így következként, mintegy a Messiás előfutárjaként is tekinthető.

Schachner egészen másként gondolkodott. Szenvedélyes ellenfele, sőt ellensége volt Napoleonnak. A törvényszerű kormányokat pártolta s előtte Napoleon csupán »Rebelle« volt, ki jogtalanul bitorolta a trónt. És még az sem indította halálra, hogy a zsidók előtt oly magas állásokat nyitott meg, mivel szerinte e hitsorsosok, a Napoleon kegyencei, ez állásaikban annál inkább elhanyagolják vallási kötelességeiket, sőt határozottan vádolta azzal is a francia hadsereg zsidó tisztjeit, hogy egy-egy ilyen zsidó-francia generális, a több napig elhuzódó esatározásban napokig nem

Vádolt azzal védekezett, hogy a birtok álcson vételárával anyja és testvérei megkárosodtak, de meg akarja leplezni, hogy Leitgeb János vagyonát a kincstár megkárosításával szerezte.

Turai Favkas és Novák Jánosné tanuk vallomásai a Leitgeb ellen felhozott vádak alaptalanságát igazolták, ellenben a vádlottnak aggkora és betegsége miatt meg nem jelent 80 éves anyja hitelesített vallomásaiban, mely felolvasásra került, igazolja hogy ha a szerződésben 3000 forint volt is beírva a Leitgeb Jánosról egyszerre készpénzben 5000 frt vételárát kapott a pirtokért. Miután még vádlott követelésének jogosságát és jóhiszemű eljárásának igazságát bizonyította és a felolvasott iratokból kitűnt hogy a vádlott már kezébe volt becsületsértésért pénzbüntetésre ítélve dr. Gaál Eadre kir. alügyész tartotta meg vádbeszédét.

Ugy a zsarolás, mint a becsületsértés két esetben történt vétségét vádlott leveleiből igazolva látja. Az első levélben ugyszólván mintaszerűen együtt van, mindaza ténykörülmény a mi a zsarolás fogalmát megadta. Az adás véres szabályszerűen történt, de ha ellenkezőleg történt volna is, a követelésnek fenyegetéssé váló elézése jogtalan.

A becsületsértést mindkét esetben világosan megállapíthatják a használt kifejezések. Kéri vádlott megbüntetését, tekintetbe véve javára azt, hogy ő követelését jogosnak vélte. Takács Ferencz ügyvéd, vádlott védője szigoruan, jogi érvekre alapított szép vádbeszédet tartott.

Kemelte azt, hogy a vádlott nem illetéktelen haszonlesésből, de abból a meggyőződésből intézte levelet Leitgebhez, hogy az ő atyja a birtokát különösen előnyös és a helyzetet felismerő módon szerezte meg vádlott 76 éves öreg anyjától, amely birtokra atyja révén vádlott is jogot formált, amiből tehát magát nagyon hátrányosan megkárosítva érezte. Ez lévén a vádlott eljárásának kiinduló pontja, a zsarolás bűncselekményének legfontosabb elemei: a gonosz szándék és a jogtalan haszonlesés hiányzanak, Kéri tehát védenetse felmentését.

Miután még Gaál Endre dr. kir. alügyész válaszolt és arra Takács Ferencz védő röviden reflektál, a törvényszék határozataozatalra visszavonult.

Félórai tanácskozás után Vass Antal dr. elnök kihirdette az íteletet, mely szerint

a kir. törvényszék Ferenczy Istvánt a btk. 359. §-ba utköző zsarolás és a 27 §-ba utköző 2 rendbeli becsületsértés vétségében büntetésnek mondja ki és 350, 261 és 102. §-ok alapján 3 havi fogházra és 30-30 frt pénzbüntetésre. behajtkatatlanság esetére 3—3 napi fogházra s a felmerült bünygyi költségek megfizetésére ítélte.

Egyhító körülményül vette a bíróság azt hogy a vádlott azon téves nézetben volt, miszerint követelése jogos.

Vádott védője, továbbán a kir. ügyész és a magánpanaszos képviselője, a két utóbbi súlyosbításért fellebezést jelentettek be.

TARKA-ÉLET

Kórballada.

«Budakeszi orvos,
A törvénybe gyere!
Nagy beteghez hívtak
S nem törődött vele.»

«Éjféltkor azt mondtad:
Várják meg a nappalt.
És mire megviradt:
A nyavalyás meghalt.»

Budakeszi orvos
A törvénybe megyen,
Maga sem hiszi, hogy
Igazsága legyen.

Zordon arczu bírák
Ülik már a törvényt,
Faggatják a tanut:
Mi történt? hogy történt?

S a tanuk csak vallnak,
Kegyetlenül vallnak:
«Felőle a beteg
Mehe'ett a falnak.»

»Nyavalyás lett, meghótt
A paraszti ember:
De felcsert nem látott
Sem két, sem fel szemmel.»

»Vig úr a felcsert úr:
Minden áldott esten
Szoknya után szalad
Szomszéd — Budapesten.»

Budakeszi orvos
Vézna térde roskad:
«El'ennem támadnak
Az élők, a holtak.»

Ezután elhallgat,
De előbb sohajt: óh!
Kinyilik magától
Csöndesen az ajtó.

És besétál rajta
Méltóságos csontváz.
Fölsikolt az orvos,
Az asszony nép kontráz.

»Felcsert, ne gyötörjön
A lelkiismeret!
Jó hely nagyon a sir,
Téged a holt szeret.»

»Bírák, az embernek
Gyilkosa: kór és kor;
Magunk is meghalunk,
Nem kell aho' doktor!»

Dr. Sebestyén.

Folyt. köv.

* Imádkozó szíjak, miket a zsidók imaközben raknak fel, tekergetnek magukra.

Hajdúvármegye a mult hóban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —
— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 15.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. tartotta rendes havi ülését D é g e n f e l d József gr. főispán elnöklete alatt, melyen az egyes szakeladók előterjesztették jelentéseiket a vármegye mult havi állapotáról. Az egyes jelentéseket a következőkben ismertetjük:

Alispáni jelentés.

A pünkösztől nádudvari zendülés a mult hóban még egyáltalán nem vetette előre árnyékát, mert az alispáni jelentés szerint felemlítésre méltó módon semmi és senki sem zavarta meg a közbiztonságot.

Nem így volt azonban a hasznos háziállatok egészségi állapotával, a melyben kedvezőtlen fordulat állott be mert a sertésvesz H.-Sámszon és P.-Ladány községekben, a száj és körömfajás pedig Kaba és Földes községekben lépett fel járványosan, amely községeket a hatóság zár alá is vett, ellenben F.-Józsa községben a sertésvesz megszűnt s Május 8-án feloldták a sertészárlat alól. Ezekon kívül volt a megyében rühkór 11 esetben B-Ujvároson, veszettség 1 esetben Kabán s (?) takonykór 1 esetben H.-Szoboszlón. Sertésvesz miatt jelenleg zár alatt vannak H.-Nánás és H.-Böszörmény városok, továbbá Egyek, H.-Hadház, H.-Sámszon és P.-Ladány községek. Ezen a fegyverim ügyekről számol be a jelentés.

A tanfelügyelő jelentése.

E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelőnek a mult hónapban az iskolák és kisdudóvók sürgős fejlesztésének előkészítése volt a legfőbb teendője s ettől vezéreltetve a közigazgatási bizottság elhatározta, a tanfelügyelőnek jelentésében tett indítványára, hogy mivel a h. böszörményi ev. ref. egyház fentertotta abbéli határozatát, hogy újabb osztályok felállítására és tanítóságok szervezésére csak az időközben elhatározott templom építésből felmerülő terhek megszűnté után fog anyagi áldozatot hozni: A halaszthatatlanul szükséges és újabb már a k o r m á n y részéről is sürgetett iskolaszaporítás szempontjából utasítja a H. B ö s z ö r m é n y város közönségét, hogy mér az új tanevre legalább 2 osztálylyal és tanítói illetőleg tanítónői állással a központtól távolabb eső helyen vegyen első, illetőleg első második tanfolyamu községi iskolát állítson fel, az állandó vagy ideiglenes elhelyezésről gondoskodják, községi iskolaszéket válasszon, illetőleg a kisdudóvók felügyelő bizottságát megfelelően á t a l a k i t s a, az iskolai hatósággal együtt pedig megállapítván a tanítói és tanítónői díjlevelet, megerősítés végett mutassa be a közigazgatási bizottságnak az iskolai költségvetés kapcsán f. é. június végéig, a tanfelügyelőt pedig felhívta a határozat fogantatásának irányására és ellenőrzésére.

Jelentette továbbá a kir. tanfelüg. elő, hogy a h.-böszörményi iparos tanonciskola emelése céljából a kormány S e b e s t y é n Béla tanítót két éven át 200—200 frt segélynek az orsz. ipariskolai alpból engedélyezése mellett 3—3 havi rajzoktatási szaktanfolyamra hívta fel Budapestre s kifejti ez intézkedésnek szükségességét a h.-szoboszlai és h.-nánási iparosiskolákra nézve is.

Főmérnöki jelentés.

L a t i n o v i c s Mihály kir. főmérnök az államépítészeti hivatal főnökének jelentése igazolja a köztudomású tény, hogy a folytonos esőzés a törvhat. u t h á l ó z a t ki nem épített részét lönkre tette s az járhatatlan. Jelenti azonban, hogy az utának kijavítására az utmestereket utasította. A Debreczen—tokaji és Ujfehértó—f. füredi törvhat. közutak böszörményi szakaszait vállalkozónak adták ki.

A főorvos jelentése.

Dr. L o s o n c z y Almos t. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapot a vármegyében a mult hónapban úgy általában, mint áprilishoz viszonyítva jó volt, sőt a szü-

letések számának növekedését, a halálozás apadását s a hevenyfertőző kórok gyérebb voltát tekintve áprilishöz jobbnak mondható. Az uralkodó betegség a légző szervek hurutos gyuladással megbetegülése volt, ezen kívül az általános egészségügyi szabálynak megfelelőleg az öregek és csecsemők betegségei voltak az orvosi kezelés tulyomó részét. A halálokok közül a leggyakoribb volt a g ü m ö k ó r, nem kevesebb mint 50, sőt a tüdőgyulladás is 19 esettel szerepelt. A heveny ragadós betegségek általában csekély számot és mindenütt szörványosan uralkodtak, volt difteritisz H. Böszörményben és H. Nánáson vörheny, H. Böszörményben, H. Szoboszlón B. Ujvároson és H. Dorogon, kanyaró H. Szoboszlón és H. Hadházon, hasi hagymáz P. Ladányban, bárányhimlő H. Böszörményben, H. Hadházon, Kabán és Egyeken, vérhas H. Hadházon. — Ezután jön a legszomorubb statisztika: a veszettségről, amely különös módon ismét nem egyezik meg az alispán jelentéssel. Nem érthető ugyanis, hogyan fordulhatott elő az egész vármegyében csak egy veszettség Kabán, mikor a főorvos azt mondja, hogy H. Böszörményben 2, M. Pércsen 2, H. Hadházon és Teglason egy-egy veszett eb által okozott sérülés részesült törvhat. elbánásban amennyiben védőtásra küldettek, nem különben Kabáról is Pasteur-intézeti kezelésre utaltatott egy földműves, aki veszett sertésének torkában nyílt sebfeletű kézzel babrált. Hallatlan ez uraim! Mikor lesz már ennek vége?! De azt sem értjük, hogy Lengyel Imre a májusi közgyűlésen azt mondta, hogy előtte való nap Szoboszlón egy kis leányt megmárt a veszett kutya s az még sincs a kimutatásban.

Adóügyek.

Az adóprás derekasan működött a mult hóban, nem kevesebb, mint 17000 frtal több volt az adókiivetés, mint a mult év májusában s így bár a 81008 frt 47 $\frac{1}{2}$ kr befizetés a mult évinél 7097 frt 72 $\frac{1}{2}$ krral több, mégis a hátralék a mult év jun. 1-én tapasztaltnál 76806 frt 10 $\frac{1}{2}$ krral több, ami azt jelenti, hogy népünk az adóterhet egyáltalán nem bírja meg, annak kiivetése anyagi erejének számbavétele nélkül történik s mindegyik a közig. bizottságnak soha egy szava sincs! A mit pedig a hadmentességi díjról jelent a pénzügyigazgató, az egyenesen illuzóriussá teszi ezt a jövedelmet az államnak: 132 frt befizetés mellett 16,279 frt 13 $\frac{1}{2}$ kr hátralék áll. Ilyen kivetési kulcsot józan ész meg nem ért s a közig. bizottság mégis azt határozta, hogy intézkedés szükséges fenn nem forog! Bezzeg emelkedtek az illetékes, az indirekt adók, mert az nem függ a polgárok teherviselési képességétől, az nem egyéb, mint a 48-ban eltörölt robotnak modernizálása, azt megfizeti az ember akkor, mikor nem is gondolja, mikor élelmét beszerzi, mikor szerez és elad egyaránt, ezekre ráillenek az Adam szavai, melyeket mint Kepler mond a tudós jelöltnek:

Megtalálod minden fűben, fában és levélben . . .

Mindenesetre örvendetes, bár az is inkább a nép szegényedését, mint mértékleteségét mutatja, hogy az indirekt adók közül egyedül a fogyasztási és italadó bevétel apad.

Ennyiben számolhatunk be a vármegye mult évi működéséről, csak egyszer már elérnek, hogy megjegyzéseikkel ne hánynek falra a borsót.

Ujdonságok.

* **Uj regényünk.** A mai napon új regényt kezdünk meg, egy híres és eredeti tehetségű zsidó író, a prágai K o h n S. regényes elbeszéléseit fordította főmunkatársunk ifj. M ó r i c z Pál magyar nyelvre át. K o h n S. genialis s veterán író, ki érdekesebbnél érdekesebb történeteit, pompás leíró s korfestő tehetségével a világ szerte híres prágai ghetto öreg házai közül, rég elmúlt alakjai felől írogatja, maga is

P r á g a i g h e t t o képeknek cizimezte e hosszabb lüktetésű, három, regényes s részben historiai háttérű elbeszéléseit. Az ellenséges nagy világtól elzárt ghetto csodás élete van ez elbeszélésekben rajzolva, oly élénk humorral, annyi szível, oly érdekfeszítően, hogy még a nem zsidó olvasó is a legnagyobb érdeklődéssel s élvezettel — olvashatja azokat.

Igazi költői tehetség munkája ez, mely sokat szenvedett fajának épen a kevésbé ismert családi, bensőbb életét, életmódját festi művésziesen érző kezekkel. — A veterán s világhíres író engedélyt sikerült kieszközölnünk e műlefordításához, mely különben is már minden kultur nyelvre le van fordítva s mely így a szerző által egyedül jogosított magyar fordítás leendő.

Az első bekezdő részt: »A z e l l e n l á b a s o k« című igen kedves s bájos, friss humorral megírt elbeszélést, két öreg zsidó ember történetét ma még lapunk tárcza rovatában mutatjuk be, de ezután folytatásait a »Csarnok« rovatunkban adjuk közre. E sikerült, szinte páratlanul álló ghetto-történeteket a lapkiadó cég még könyv alakjában is megfogja jelentetni.

* **A Bocskay és Rákóczy korszak emlékei.** A Bocskay és Rákóczy dicső korszak emlékeit jött kutatni Debreczenbe dr. K o m á r o m y András, a Magyar Tud. Akadémia levelező tagja s az országos levéltár egyik kitűnő hivatalnokja s a vármegyei levéltárban ma reggel megkezdte kutatásait. Dr. K o m á r o m y András a régi hajdu városok történetéből s a Bocskay és Rákóczy korból már eddig is sok érdekes adatot talált.

* **Visszavont felebbezés.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy többen megfelebbezték a közgyűlésnek ama határozatát, melylyel a főiskolában az I és V-ik osztályok mellett felállítandó párhuzamos osztályok céljaira 7500 frtot szavazott meg. Mint ma értesülünk a felebbezést visszavonták s így tegnap délután 5 órakor a felebbezési határidő elteltén, az ellen már felebbezés be sem adható. A közgyűlési határozat ma terjesztettet fel jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

* **Sámsoni küldöttseg Debreczenben.** A sámsoni lelkész elhalálozván, a hívek új pástort keresnek, mely nemes célból egy küldöttseg a jövő vasárnap belátogat Debreczenbe is, J á n o s i Zoltánt, a fiatal lelkész nemzedék e kiváló tagját fogják meghallgatni, kit a sámsoni hívek óhajának papjukul megnyerni. Jánosi, ki úgy írói, mint tudományos s egyházi munkálkodásai révén egyik legjelesebb növendéke volt az öreg kollegiumnak — a kistemplomban mond e napon szent beszédet. Jánosi Zoltánban, ki tanári pályát is végzett s külföldi iskolákban is járt, úgy is mint szakavatott lelképászorban, úgy is mint emberben, méltó és elsőrangú erőt nyereend bármelyik eklézsiára.

* **Fényes esküvő.** T ó t h Béla öcsödi győztes rész ma délelőt esküdött örök hűséget Csáky Gergely nyug. városi táncos bájos leányának G i z e l l á n a k a Kossuth utcai templomban. Az esküvőn előkelő közönség vett részt, melynek nagyobb része az örömapa házában adott kedélyes villás reggeli után a fiatal párt Öcsödre kísérte.

* **A színház tűzbiztosítása.** A városi színház épületének és tartozékainak tűzbiztosítására kiküldött bizottság f. hó 15-án pénteken délután a városbáza nagy termében Komlóssy Arthur főjegyző elnöklete alatt ülést tart.

* **A csendőrlaktanya építése.** — Gerster Gyula építész és a csendőrpáncsnokság között szerződés jött létre, hogy a helybeli csendőrség részére Gerster a sestakerti villája végében laktanyát épít. A városi tanács azonban az építési engedélyt nem adta meg azon indokolással, hogy a laktanyában építendő istálló megfertőzné a sestakerti villatulajdonosoknak a nyári üdülést. Ezt a tanácsi határozatot Gerster Gyula építész megfélebbezte a közüzemi bizottsághoz, mely azonban legközelebbi ülésében nem vehette tárgyalás alá a felbbezést, mivel az ügy előadója Stáhl Géza főmérnök akkor nem volt Debreczenben. Gerster Gyula erre egy beadvánnyal gróf Degefeld József főispunhoz fordult, azonkívül ez ügyben felírt a belügyminiszterhez is, ki most ezt azzal küldte le a főispánhoz, hogy ez ügyben legközelebb már döntsenek s ha szükséges rendkívüli közigazgatási bizottsági ülést hívjanak össze.

* **A lutheránus iskola mulatsága.** Vig, lármás lesz holnap megint a nagyerdő, nem majális, de annál is vigabb, kedélyesebb junialis lesz. Az ágostai hitvallású elemi iskola holnap szerdán délután tartja a tavaszi mulatságát a nagy erdőben, amely délu árra tehát megint igazi tündérvilág leendő rózsárcu, kisasszonykák pajzán kedvű urfiakkal. A kellemes tavaszi mulatságon a szülők is részt vesznek.

* **A debreczeni állomás kibővítése.** Mint tudvalevő a debreczeni vasút állomást kibővítik s ezzel nagyszabású és impozáns állomást nyerünk. Ma a magyar államvasutak debreczeni üzemeltetése az iránt Debreczen városához, hogy ha a kibővítéshez szükséges terület hivatalosan június hónapban átadható nem volna, úgy a kibővítéshez szükséges az ispotály telep és aivarga kert között elterülő helyet az építés céljaira addig is használhassák. A város tanács már legközelebb határoz ez üzemeltetés átírásában foglaltak ügyében.

* **Az ág. ev. egyház újra fellebez.** A debreczeni ág. ev. egyház tudvalevőleg megfélebbezte az 1897 évre előirányzott költségvetést, mivel a városi iskoláinak segélyezésére kevesebbet szavazott meg, mint előző években. A múlt hó 28-án tartott közgyűlésén egyhangulag elutasított az ág. ev. egyház most ismételt ezt a határozatot a 127/1897 sz. fellebezte meg s az ev. ref. felekezeteknek adott egyházi és iskolai segély arányában az ő egyházuk segélyét 500 forintban kéri megállapítani. A közgyűlés határozatát a felebbezéssel együtt döntés végett a belügyminiszterhez terjesztették fel.

* **A közegészségügyi bizottság ülése.** A közegészségügyi bizottság tegnap délután Böczkó Sámuel elnöklete alatt ülést tartott melyen több, a közegészségre nézve fontos ügyet intézett el. Az ülés megnyitása után elnöknek megválasztották Boczkó Sámuel főkapitányt. Majd a tanács által véleményezés végett áttett határozatokra került a sor Tudvalevőleg a magyar tőzeg és műtrágyagyár r.-t. ajánlatot tett a városnak, hogy próbaképpen, teljesen díjtalanul egy szagtalan illemhelyet állít fel s ha az czélszerűnek bizonyul, az esetben állítsanak fel a város többet. A próba illemhely, mely a kenyéripiacon van

felállítva czélszerűnek bizonyult s a városi tanács megkereste a gyárt, hogy adjon be ajánlatot a költségvetést az illemhelyek felállítására nézve. Az ajánlat megérkezett a tanács azt elfogadta s kijelölte az illemhelyek felállítását. A tanács ezután határozatát véleményezés végett kiadta a közegészségügyi bizottságnak. A bizottság elfogadta a tanács határozatát, de javasolja, hogy a csicsogónál felállított illemhely használata díjtalan legyen; ezenkívül a kisvárad utca és nagyvárad utca torkolatánál, mint élénk forgalmu helyeken is egy illemhely felállítását javasolja. Csáky János vágóhídi igazgatónak a tanácshoz beadott ama kérelme került tárgyalás alá mely szerint a közegészség érdeke megkívánja, hogy a közfogyasztásra szánt malaczkok vágóhídi leöltés alá kerüljenek. A bizottság ezt nem helyesli, mert akkor a vendéglősökre újabb teher hármlanék. Burger Péter dr. indítványozza, hogy a közegészségügyi bizottság a házszámot sürgesse meg. Ö ezt közegészségügyi szempontból azért tartaná helyesnek, mert ha sürgős esetekben meg az orvos valahová, kiába mondja meg a fiakkeresnek az utcát és a házszámot, azok csak hosszas keresés után találják rá. A bizottság az indítványt elfogadta.

* **Egy város ház alatti bolthelyiség kiadó.** A város ház épülete alatt Kossuth-utcára néző bolthelyiség, hol most Faller Gyula üzlete van, holnap délelőtt fog árverés útján a legtöbbet ígérőnek július 1-től 6 évre bérbe kiadni.

* **Mérgezés gyufaoldattal szerelemféléstől.** K. D. péksegéd felesége tegnap gyufaoldattal megmérgezte magát. Az esetről jelentést tettek a III-ik ker. kapitányságnak, honnan Pósa Laki Mihály p. biztos és Ujházi Károly ker. orvss mentek a színhelyére. Ott aztán kitént, hogy K. D. ne csupán egy pakli kakas gyufa oldatát itta meg, nagymennyiségű vizben. A férjének ugyan 8 csomót vallowt be, hogy megjijesse s mikor az orvos lement hozzá ott feküdt az ágyon kiabálva, hogy «meghalok.» Az asszonynak ki férjére rendkívül feltékeny s azért használta e már nem szokatlan módot, hogy férjét hűségére bírja, nem lesz semmi baja. Már teljesen felgyógyult.

* **A hortobágyi vásárok ideje.** A városi tanács már régebben felírt a belügyminiszterhez a hortobágyi vásár idejének szabályozása végett. A belügyminiszter végre a városi hatósághoz ma érkezett leiratában megengedte a kérelemhez képest, hogy a hortobágyi vásárok ezentul mindig a június 20-át magában foglaló hét csütörtökön tartassanak meg. A mostani vásár azonban még vasárnap június 20-án fog megtartani, jövőre nézve azonban már a belügyminiszter rendelete érvényben lesz.

* **Szabadságidő a törvényszéknél.** Nagy Károly táblabíró szept. 1. okt. 12., Baróthy Béla bíró aug. 15. szept. 6. és okt. 4. okt. 22. Szalai József bíró aug. 12. szept. 25., Rottler Béla jul. 15. aug. 25., dr. Vass Antal bíró jul. 12. aug. 22., dr. Hrehuss Viktor bíró aug. 2. szept. 12., Harsányi Gusztáv bíró jul. 1. aug. 11., Hegedüs István bíró aug. 16. szept. 26., dr. Szeőke István bíró aug. 13. szept. 23., Budaházy Zoltán bíró jul. 5. aug. 15., Deák Ferencz bíró jul. 5. aug. 15. Oláh Miklós bíró aug. 13. szept. 23. Tóth Aurél albiró jul. 1. aug. 11., Szabó Fekete József eljegyző aug. 1. aug. 28., G. Tóth János aljegyző jul. 18. aug. 14., Lengyel Kálmán eljegyző jun. 1 jun. jun. 28., Öreg Béla aljegyző aug. 25. szept. 14., Bay Ádám aljegyző szept. 3. szept. 30., Uzonyi Géza aljegyző aug. 1. aug. 25., Nagy Kálmán aljegyző jul 1 jul 28. Kovács Kálmán joggyakornok aug 1 aug 27. Deák Ferencz joggyakornok jul 1 jul 29. Bahunek Elemér joggyakornok jul 12 aug 8. Szunyogh Béla joggyakornok jun 14 jrn 25. Vida János tkkvezető aug 3 aug 28. Bródi Henrik irodai igazgató jul 5 jrl 24. Kiss Lajos irodatiszt jul 4 jul 31. Hetei Márton irodatiszt aug 4 aug 31. Mészáros Daniel irodatiszt aug 2 aug 29. Mózer Géza tkkvezető jun 1 jun 28. Borás Ferencz tkkvezető aug 1 aug 28. Sipos József

irnok jul 4 jul 31. Körösi Károly irnok jul 4 jrl 29. Zagyva Imre irnok jul 31. Szabó Pál irnok szept 4 okt 1. Kovács József irnok jul 4 jul 31. Palai György irnok aug 4 aug 31. Szilágyi Gábor irnok jul 1 jul 28. Mintó János irnok aug 2 arg 29. Babaám Béla irnok jun 3 jun 30. A debreczeni járásbírósnál: Sárváry Lőrincz jbiró jul 5 aug 15. Ferenczy Lajos albiró aug 20 szept 30. Pavletics Béla albiró jul 3 aug 13. Kolaenhayer Kálmán albiró aug 11 szept 21. Balogh Zsigmond albiró jun 15 jrl 27. Tatai Ferencz albiró jul 1 aug 11. Bernáth Kálmán aljegyző aug 13 szept 19. Medgyesi Károly joggyakornok szept 12 okt 9. Paraszky Gyula joggyakornok aug 3 aug 30. Göbölly Istvan irnok szept 6 szept 23. Hacken Károly irnok jul 3 jul 30. Gredinán Manó irnok máj 1 jun 11. Kovács Mihály irnok jul 21 aug 17. A h.-szoboszlói járásbírósnál: Lengyel Imre táblabíró jul 9 aug 15. Koczovics László albiró aug 2 szept 12. Gerstner Miksa albiró szept 13. szept 26. Rác Gábor tkkvezető jul 12 aug 8. Soós Mihály irnok jul 12 aug 8. Rex József irnok aug 10 szept 6. Radó Ferencz irnok jul 18 aug 7.

* **A kereskedő ifjak nyári mulatsága** jul. hó 3-an fog a nagyerdei Dobos pavillonban megtartani. Az előlekből itélve a mulatság igen sikerültnek ígérkezik. A 100-as bizottság mindent elkövet a mulatság sikere érdekében, naponta gyülekeznek és tanácskoznak, hogy a megjelenőket mennél kellemesebben szórakoztathassák.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, június 15.

A képviselőházban ma folytatták a honvédelevél és tisztképző intézetekről szóló javaslat tárgyalását. Elsőnek Fejérváry szólalt fel s kijelentette, hogy a javaslatok czelja a honvédség fejlesztése. Ho y nem láthatják el a honvédséget, annak egyedül a pénzügy az oka. A nemzetre nem lehet mindig uj terneket róni. (Felkiáltások balfelől: De a kvótát felemelik!)

Szakértőkkel megvizsgáltatta Magyarország alkalmas vidéki városait s az eredmény az, hogy Sopron Pécs és Nagyvárada kapják az iskolákat, mint legalkalmasabbak. (Zajos eljenzés jobbfelől.)

Thaly Kálmán érdekes visszafelvilágítást vet a kérdésre és az ország egész hadügyének történetére s hatás közt fejtegeti, hogy a magyar katonai akadémia felállítására most sem történik meg, mert a szobán a levő intézeteket is egész más szemlemben csináják. Különösen a 4. § szerelmes, mely szerint a honvédelevél intézetekben kiképzett tisztok álléphetnek a közös hadseregbe. Ő és pártja nem akarnak tisztokat nevelni a közös hadsereg részére. Nem fogadja el a javaslatot. (Viharos eljenzés a szélsőbalon.)

Balogh Ferencz a nemzeti párt nevében elfogadja a javaslatot. A szobán János a néppárt, Okolicsányi László az Ugronpárt nevében kifejti bizalmatlanságukat, de azért elfogadják a javaslatot. — Utánuk meg Rátkay László és Tóth János beszéltek a javaslat ellen nagy hatással. Holnap folytatják.

Péchy Tamás halálhíre.

Budapest, június 15. (A Debr. ered. táv.) Ma a Hazban híre terjedt, hogy Péchy Tamás a Háza volt elnöke meghalt. A képviselők átküldték a muzeum körúton levő lakására tudakozódni s az öreg azt üzenve vissza köszöni szépen, fáj ugyan a lába, de abban van.

Mádi Kovács jobban van.

Budapest, június 15. (A Debr. ered. táv.) Mádi Kovács György tábornagy tegnap teljesen gyógyultan távozott döblingi kórházból. A minap a királynál volt audiencian s felsége igen megörült felgyógyulásának. Most haza megy gazdálkodni.

A felvidéki kamara.

— Kamaránk és a ruthén nép. —

Igy az 1896. évi december 31-ki állapot szerint hátralekban volt több évről Bereg vármegye 2932 frt 93 krral, Ugocsa vármegye 1599 frt 43 krral és Máramaros megye 3956 frt 08 krral, összesen tehát 8488 frt 44 krral holott az 1897. évre kivett kamarai illetékek együttvéve csak 4667 frt 71 kr.

Ha már most a fentebb is kimutatott 4600 frt kivett kamarai illetékből 25%-ot mint bevehetlent, tehát 1150 forintot levonásba hozunk, marad a kamarának rendelkezésére a három megyét illetőleg effektíve 3450 forint.

Ugye ezen 3450 forintból a debreczeni kamara visszaszármaztat ezen három megye kereskedő és iparos közönségének az ipari és kereskedelmi szakoktatás segélyezése által, évenként 1150 forintot és pedig:

Beregvármegyének a beregszászi iparos iskola évenkénti segélyezése 200 frtot a tiszaujtafi iparosiskola segélyezése által 100 forintot, együtt 300 frt

Ugocsavármegyének a nagyszőlősi iparos iskola segélyezése által 100 forint 100

Máramaros vármegyének a szigeti iparos iskola 300 forint, a szigeti kereskedelmi iskola 300 frt, a szigeti női kereskedelmi tanfolyam 50 frt és a huszti iparosiskola segélyezése által 100 forintot, együtt 750

Összesen: 1150 frt.

Ne vegyük itt számításba sem azon re presentationális kiadásokat és utazási költségeket, melyek a debreczeni kamara által ezen három vármegye kereskedelmi, forgalmi és ipari érdekeinek előmozdítása céljából évről évre fokozottabb mérvben kiadásba hozatnak, — sem azon pénzbeli segélyezéseket, melyek a kamara részéről a különböző szaktanfolyamokra jelentkező szegénysorsú tanulók és tanítóknek nyújtatnak, — és mellőzzük az oly nemű kiadások felsorolását is, melyek mint a múlt évben, de meg azelőtt is a kiállítások, kongresszusok, testületek, egyesületek, szakvállalatok gyűléseinek előmozdítására vonatkoznak vagy azokkal kapcsolatosak, de amelyek többé-kevésbé ezen vármegyék kereskedelmi és ipari ügyeinek javára szolgálnak; hanem hozzuk egyszerűen levonásba azon 1150 forintot, melyet a debreczeni kamara iskolák segélyezése címén készpénzben visszajuttat a megyéknek, azon 3450 forintot tevő effektív összegből, mely a bevehetetlenek levonásával, mint illeték a kamarának rendelkezésére fenn marad: úgy csak 2300 frt fogja képezni azon összeget, melylyel ezen három vármegye tulajdonképpen a debreczeni kamarának adózik.

De ugyanezen 2300 forint, az iskoláknak juttatott 1150 forinttal együtt, tehát 3450 forint fogja képezni azon összeget is, mely az e három vármegye területéből a ruthén nép felségélyezésére létesítendő különálló kamarának a jelen viszonyok és körülmények alapul vétele mellett kiadásainak fedezésére állana.

Allítsuk szembe már most ezen 3450 forint fedezettel a létesítendő új kamarának a legszigorubb hozzávetőleges számításán alapuló minimális kiadásainak jegyzékét, mely szerint lenne:

Titkár fizetése és lakbérilletménye	2000 frt
Fogalmazó fizetése és lakbérilletménye	1000
Irodatiszt fizetése	600
Napidíjas fizetése	360
Szolga fizetése	300
Személyi kiadások	4260
Nyugdíjalap járuléka a személyi kiadások után 8%-kal számítva	340
Hivatali helyiség lakbére	500
Irodai szükséglet	100
Könyvek, hírlapok, könyvkötés	100
Fűtés	80

Világítás	50
Postadíj	50
Nyomatási költség	300
Utazási költség (tisztviselők és kültagok)	300
Illeték lajstromok készítése 9949 tag után á 1 kr.	99
A megyékbeli iskolák mostani mérvű segélyezésére	1150
Előre nem látott kiadásokra	200

Összesen: 7529 frt.

Szándékosan részleteztük ennyire a kiadások tételeit, hogy számításunk rigorozitáshoz kétség ne férjen.

Az összes kiadás tehát, nem számítva a berendezést tetemes költségeit, kerek számban 7500 forinttal lenne megállapítható, azonban, hogy ez összeg valósággal is befolyjon, a 3500 forint felülvaló 4000 frt szaporulatnak 25%-kával, tehát 1000 forinttal többet kellene kivetni és így a debreczeni kamara illeték lajstromaiban, az 1897. évre kivett 4667 forint helyett 8500 frt lenne az új kamara által kivetendő, vagyis 3900 forinttal többet kellene a különálló kamara érdekében a megyékbeli kereskedők és iparosoknak kiadni, mint most a debreczeni kamara kötelekében.

Tisztán pénzügyi szempontból tekintve tehát a dolgot, legalább is nagyon sajtóságos és kétes értékű lenne azon segély, mely a nyomorban levő ruthén lakosság érdekében egy új kamara felállításával, a három erre kijelölt megyének nyújtatnék, mert a mit most ezen vármegyék kereskedő és iparos közönsége, a debreczeni kamara kötelekében a kamarai intézmény hasznából magának 3450 forintért biztosíthat, ugyanazt egy külön kamara felállításával 7500 forinttal fizetné meg.

Ha tehát a mostan érvényben levő 3%-os illeték-kivetési kulcs, a felvidéki szegény és amugy is magas adóval és községi pótdadóval terhelt lakosságra nézve nyomasztó, ugy egyáltalában nem láthatunk logikusan sem könnyű-rületet, sem gyámolítást abban, ha ezen 3%-os kivetési kulcs, az adott viszonyok és körülmények közt, egy új kamara érdekében 8, vagy 10%-ra emeljük akkor, midőn az új kamara közönsége sem intellektuális és anyagi képessége, a dozatékesége- és ügybuzgalmával sem a kereskedelmi ipari és közforgalmi viszonyok közvetlen fejlesztésével és istapolásával, nagyobb eredményt a nagyobb megterhelés mellett amugy sem érhetne el, mint most, midőn ezen vármegyék kereskedő és iparos közönsége a debreczeni kamara kötelekében egy nagyobb erőre támaszkodva, érvényesítheti befolyását.

Ha volna e három vármegye valamelyikének egy olyan központja, hová a többi anyagi, szellemi vagy a kereskedelmi, ipari és társadalmi viszonyok tekintetében gravitálna, az esetben legalább egyirányban indokoltnak lehetne tartani egy külön kamara felállítására irányuló törekvést, de ilyen központ e három vármegye területén nem létezik.

A földrajzi központ, kiváltképpen ha az új kamarához még Ungvármegyét is csatoltatnák, kelségen kívül Beregszász vagy Munkács lenne, ezeknek kamarai székhelyül való kijelölését azonban csak a távolságmérő eszközök támogatnák, mert máskülönben mögötte állanak, minden tekintetben Ungvárnak, de kiváltképpen Máramaros-Szigetnek, mely városok ismét más biányai mellett, periferális fekvésűek fogva nem lennének a kalmasság székhelyül szolgálni.

Különben is ezen városok egymással sokkal kevesebb összeköttetést tartanak fenn mint Debreczennel, melyet talán, Ungvár kivételével, mindannyian politikai, társadalmi, közmívelődési, törvénykezési, forgalmi, kereskedelmi, ipari és tradicionális más viszonyok tekintetében is emporiu nokul tekintenek, melyet ez időszerint megváltoztatni mégsem lenne indokolt.

A szóban levő három vármegyének és hozzájuk vejük még Ungvármegyét is, kereskedelmi, ipari egyáltalában közgazdasága még nem olyan mely külön közvetlen, még pedig költséges reprezentálást igényelne, vagy tenne szükségessé. Az a csekély ipari és kereskedelmi érdek, mely csak Máramaros-

Szigeten mutat némi tömörülést, sokkal inkább fejlelhető a debreczeni kamara kötelekében levő többi megyék értelmi, erkölcsi és anyagi nagyobb eréjére való támaszkodás mellett, mint egy különálló kamara által, mely a számbelileg is elégtelen kereskedelmi és ipari szakképzés következtében, az illetékköteleseknek, mint ahogy fentebb kimutatva volt, nagy megterhelése mellett sem tudná a hozzá kötött reményeket azon irányban megvalósítani, hogy a népnek az ipar és kereskedelem fejlesztése és szervezés által kegyeret adjon kezébe.

A mi nincs, azt előbb létesíteni kell és csak azután következhetik a nagyobb mérvű szervezés és fejlesztés. És ha ennek folytán az iparnak és kereskedelemnek bizonyos koncentrációja már bekövetkezett állhat elő a külön képviselőinek szükségé.

(Vége köv.)

A debreczeni kir. törvényszék nyári szünet.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 15.

A debreczeni kir. törvényszék bírói kara a nyári szünetre a tanácsülési napokat és tanácsokat a következőképp osztotta be.

Váloperekben békéltetés és tárgyalás hétfőn: Elnök: Rottler Béla. Előadó: Baróthy Béla. Szavazó: Dr. Hrehuss Viktor törvényszéki bírák.

Polgári váltók, kereskedelmi és hitbizományi ügyek előadása. Tanácsülési nap szerdán. Elnök: Igyártó Sándor. Elnök helyettes Baróthy Béla t. bíró. Előadók és szavazók felváltva; Baróthy Béla Dr. Wass Antal, Deák Ferencz, Hegedűs István, Budaházy Zoltán, Harsányi Guztáv, Pénteken: Elnök Baróthy Béla kir. tszéki bíró. Elnök helyettes Deák Ferencz bíró. Előadók Dr. Vas Antal, Harsányi Guztáv kir. tszéki bírák. Szavazók a keresk. ülnökök felváltva.

Bűnvetségi kihágási s jövedéki ügyek előadása. büntető ítéletek kihirdetése minden csütörtökön tartatik. Elnök: Igyártó Sándor kir. tszéki elnök. Előadók: Hoffmann József, Dr. Szöke István, Dr. Oláh Miklós kir. tszéki bírák, Tóth Aurél albiró.

Végtárgyalások tartatna: az I. tanácsban csütörtökön: Elnök: Igyártó Sándor kir. tszéki elnök. Előadó: Dr. Szeőke István kir. tszéki bíró. Szavazó: Tóth Aurél kir. tszéki albiró és pénteken Elnök: Igyártó Sándor kir. tszéki elnök. Előadó: Dr. Szeőke István Szavazó: Hoffmann József kir. tszéki bírák.

II tanácsban, végtárgyalás lesz hétfőn Elnök: Dr. Vass Antal Előadó: Hoffmann József kir. tszéki bíró. Szavazó: Dr. Oláh Miklós kir. törvényszéki bíró. Szerdán: Elnök: Dr. Vass Antal kir. tszéki bíró. Előadó: Dr. Oláh Miklós kir. tszéki bíró. Szavazó: Tóth Aurél albiró.

Polgári felebbezési ügyek nyilvános előadása szóbeli tárgyalás lesz kedden, csütörtökön és szombaton: Elnök: Rottler Béla kir. tszéki bíró. Helyettes elnök: Dr. Hrehuss Viktor Hegedűs István. Kisegítő bírák: Deák Ferencz Budaházy Zoltán Irodavezető: Szilagyi Gábor irnok. Jegyzők: aljegy. és joggyak. felv.

Bíróági és közjegyzői fegyelmi ügyek előadása tartatik minden szombaton: Bíróági fegyelmi Elnök: Igyártó Sándor kir. tszéki elnök, Előadó: Hoffmann József Rendes tag: Dr. Szeőke István, Póttag: Rottler Béla Baróthy Béla. Közjegyzői: Elnök: Igyártó Sándor t. eln. Előadó: Dr. Szeőke István. Rendes tag: Hoffmann József. Póttag: Dr. Hrehuss Viktor.

Sajtó ügyek előadása minden szombaton Elnök Igyártó Sándor kir. tszéki elnök. Előadó: Dr. Szeőke István. Szavazó: Hoffmann József, kir. tszéki bírák.

Eelügyelő bizottság tagjai: Karap Mór Nemes Kálmán, Márk Endre, Eötvös K. Lajos m. bizottsági tagok.

Kereskedelmi ülnökök Kuczik Gábor, Berger Henrik, Szabó Kálmán, Szentkirályi Tivadar Tóth Kálmán, Kardos László.

Törvéyszéki iráskészítők: Bechert Manó term. kereskedő, Lukács Armin term. kereskedő, Serli Ede órás iparos, Kapros Gábor tak. pénzt. pénztárnok, Zimmerman Gyula realisk. tanár.

Törvénszéki orvos: Dr. Isoó János.

Közjegyzői fegyelmi bíróság tagjai: Pak-sy Imre debreczeni, Padrah Sándor h.-szoboszlói kir. közjegyzők. **Póttagok:** Mezev Mihály n. varadi, Lestyán Adorján szekelyhídi kir. közjegyzők.

A debreczeni csata.

— Részlet G r a c z a György Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története cz. művének most megjelent 82. füzetéből. —

(Folytatás.)

... E parancs vétele után — beszéli Pongrácz — rögtön összeült a haditanács. Én tájékozódva az ellenség hadállásáról, a rendelet fogantatását veszélyesnek tartottam. Nagy Sándor és a többi főtiszt a komáromi viszályok óta nagyon el volt keseredve s nem hitték, hogy az első seregekkel egyeülhetünk, s hogy tekintve az európai viszonyokat, képesek lehetnének magunkat sokáig fentartani. Iy kedélyállapotban, de a haza ügyéért lelkesedve, már nem mint értelmes katonák, de mint a hazának elkeseredett hű szolgái akartak egy végső harcot vívni, utalva a rendeletre, mely azt nekik úgy is parancsolja. A mindig tüzes és harcvágyó Mariássy János, az öreg bátor Bobics, az ezen parancs által még jobban feltűzött Nagy Sándor tábornok a rendelet szigorú megtartása mellett szoltak. A finom műveltségű Mesterházy fogadózott. Korponai mellettem szolt, Nagy Sándor többször említé, hogy az ily parancs el nem fogadása után meg báorságát is kétségbe vonhanak. Vegre azt indítványoztam, engedjék meg, hogy én a lovasággal és könnyű ütegekkel hatra maradjak, ezáltal seregünk hihetőleg csata nélkül ty vissza vonulhat. De az ily nézetek nem találtak a kapott parancs után viszhangra.

A másik az, hogy Görgei ámbátor a szomszédságban, a harczmezőtől alig két mérföldnyire: Vámos-Percsen táborozott, pusztulni hagyta alvezéreit.

— No most mutass meg a vitéz Nagy Sándor, mit tud! — kiáltott fel táborkarának egy törzstisztje az ágyudörgés hallatára.

Görgei tehát jól tudta, hogy Nagy Sándor veszélyben forog s mégsem mozdult. Nem mozdult pedig csupa gyűlöletből. Bosszút akart állni Nagy Sándorral, hogy Rüdigerhez intézett levelét elolvasta.

Görgei persze tiltakozik a súlyos vád ellen. Azt mondja, hogy ő semmiféle utasítás nem adott Nagy Sándornak az ütközet elfogadására. Igaz, fedeznie kellett a seregzöm nyugodt haladását, csak hogy ezt megtehette volna anélkül, hogy ilyes szörnyű kalandba bocsátkozék.

Támogatást sem nyújthatott «Augusztus 2-án délután — ugymond — rendkívül heves agyuzás hallatszott Debreczen irányából. Azonnal lovas lovas czirkálókat küldtem Debreczen felé. Egy — két óra múlva az agyuzás megszűnt. A czirkálók közül egy sem tért vissza. Nagy Sándortól pedig egész délután nem kaptam a rejtélyes esetre vonatkozólag a legcsekélyebb értesítést sem. De lehetett-e megölni Nagy Sándort a vereségtől? Kérdi «Gazdatlan Levelek» című röpiratában. Nem lehetett — felel ő maga a kérdésre. Távol-ság Vámos-Percséről Debreczenig két mérföld, a re des csata pedig alig tartott tovább egy óránál. Mig hadzóműnknek csak az eleje is Vámos-Percsről a helyszínre mskékezhetett volna: Nagy Sándor hadtestének egy része már Derecske felé járt, a többi része pedig szélszóródott.»

De hát kitől származik a parancs? Mikor és hogyan jutott Nagy Sándorhoz? Kemény szóharcz folyt több ízben e kérdés körül is.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvénszék telekkönyvi osztályánál.

1. Emerich Arnold 1203 □ öl területű majorsági földjét eladja Kovács Károly és Kovács Sándorné Pozsai Juliánnának 3500 ftért.

2. Polgári Márton megveszi özv Ladányi Jánosné Bihari Katalin 2 1/2 □ öl területű beltelekrészt 80 ftért.

3. Bányász Juliánna Szabó Józsefné ugyanis mint kiskorú gyermeke gyámja eladja csapókerti szőlőjének 100 □ öl területű részét Vass András és neje Pap Amáliának 130 ftért.

4. Török Bálint és neje Juhász Zsuzsáana megveszik Keszev József és neje Szilágyi Zsuzsanna 4 hold 1400 □ öl területű ondódi földjüket 1200 ftért.

5. Kaszonyi Mihályné Cseh Juliánna 200 □ öl területű ujkerti szőlőjét a rajta épült házzal együtt megveszi Weissenberger Magdaléna 1300 ftért.

6. Kovács Mihály és neje Pál Sára homokkerti szőlőjüknék 150 □ öl területű részét megveszik Hegedüs Mihály és neje Pap Mária 360 ftért.

7. Balogh Ferencz és neje Verne Erzsébet 2200 ftért.

8. Tiszai Istvánné Birinyi Sára megveszi Némethi István, Némethi Róza, Balogh Albertné és Némethi Mária özv. Vörös Beniaminné 7393 hrsz. ondódi földjüket 800 ftért.

9. Szigeti István és neje Sági Juliánna megveszik Szigeti Zsuzsanna Horváth Istvánné halápi kaszáló illetőségét 1000 ftért.

10. Horváth István és neje Szigeti Zsuzsanna megveszik Szigeti István ujosztásu földje illetőségét 200 ftért.

11. Komlóssy Arthur városi főjegyző megveszi Szatmery István 8 hold 700 □ öl területű ondódi földnek öt illető 1/6 részét 500 ftért.

Szerkesztői üzenetek.

Hajdu-Böszörmény. Igen tisztelt költő ur! «Két darab költeményeiket» elolvassván irányadóul a jövőre nézve, ajánljuk becses fig. elmébe a vén G ö t he Farkas udvari tanácsos és író társ következő keserű fohászatát:

Ifju, agg, kicsi, vén!
— Szörnyű ez az ember öltö
Czipésznek senki se mén,
Ma már mindenki csak költő.

Uram! uram! érdemes zeleméri és pródpusztai lantos uram, hát nem félté hiában felvenni az ur nevet, midőn a véráldozatként gyilkos pinczébe hurczolt paraszt te nykával így kérleltette Csejthe-vár bösz asszonyát:

Báthory Erzsébeth
Lásson Istent kegyed!
Ne kívánja nekem
Ifju életemet.

Hatszáz virágzó gyöngye rózsaszálát ekként le-szaggatni, hát nem fájt kegyednek a kebele öh költő, ki a magyar irodalom ellen elkövetett ezen merényletét a másik «darab költeményében» a «Mohácsi temetés» címűben a következő siri, jótékony temetkezési egyleti hangulattal még jobban betetőzi.

Egyet lép s ott — Tomor:
A nő képe komor
«Hah! átok ... Nem ... hisz az halott»
De azért ne sirassatok! ...
Szegény, büszke Tomor!

De mégtalán leghelyesebbek eme darab költeményben az utolsó befejező sorok, melyek majdnem oly szépen is csengenek, mint rekedt gulya kolompja:

Áll a sirhant és a felett
Mint egy örkődő kegyelet:
K a n i s s a, D o r o t t y a!

Költő ur, e végszók után engedje meg, hogy úgy érezzük magunkról, mintha keserű vizet ittunk volna... Hah, mert Dorottya!... Isten áldja költő ur, mi már szaladunk is... Isten bizony kapóra érkezett a két darab költeményének a papíroskájára.

K. Gyula Nyiregyháza. A «csavargó ösökről» írott téreza igen eredeti s igen szép volt. D. örülünk annak is, hogy a «kardki kardki is sikerült».

P. O. és J. A fiatal leányok mind szépek s kedvesek, úgy a hadsereg, mint Kemecse, de mi műhelybeliek is szivesen elismerjük ezt nem csak prózában de mint Sebestyén diák megígérte legközelebb édesen csengő versekben is, mily édesek, mily mézesek is maguk fiatal leányok! Virág leveleket tépdésnek «Szeret? Nem szeret? ...» {ugy kérdezzetitek a hulló akác levéltől}; hálás théma az ábrándos leányokról s szerelmes hadnagyokról írni, de még a kemecsei virágos titkokról is, legközelebb meg is próbálkozunk vele, csak aztán harag ne legyen belőle, mert nem szeretnők, ha vissza felé sülné el ez a be nem avatottak előtt nagyon is értelmetlen szerkesztői üzenet. A hadnagy urak különben többnyire szeretik az oszt-rigát, fogadalmat sem tesznek, mint a karthausi barátok, ezért leánykáknak felette veszedelmes Mars helyke fiaiban feltételek — értsd: k a u c z i ó — nélkül megbizniok.

Nyilt-tér.

Nyilt levél.

Szivesen élek az alkalommal, hogy köz-tudomásra hozzam, hogy nekem gyomorbajom-ban az Ágnes forrás viz használatára kitűnő szolgálatot tesz; már annyira voltam, hogy mind-n orvosi segély mellett is, csak nagyon hiányosan táplálkozhattam, miután gyomrom a bevett táplálékot nem emészthette meg, — akkor kezdtem a mohai Ágnes forrás áldásos vizét használni, mely oly jó hatással van, hogy emé-ztő képességem teljesen helyreállt, s ezzel egyidejűleg almatlanságom is elmúlt. Áldom a jó Istent, hogy a mohai Ágnes forrás az emberiség javára megteremtette!

Öszinte tisztelettel

Pintér József

uradalmi kasznár Iszka Szt.-György.

239.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ARJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Kézpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló
A Asztali dara nagyszemű	15.60
B Szinte » aprószemű	14.60
C Királyliszt	14.40
1. Lángliszt kivonat	14.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt	13.60
3. Zsemlye liszt	13.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	12.80
5. Közép kenyér liszt	12.40
6. Kenyér liszt	12.—
7. Barna kenyér liszt	10.80
8. Takarmány liszt	7.40
11. Finom korpa zsákkal	4.40
11. " " zsák nélkül	4.20
12. Durva korpa zsákkal	3.80
12. " " zsák nélkül	3.60
Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 " "
11. és 12. szám 50 "
Debreczen, 1897. június 15.

Szép jó mosó Cretonok	métere	18 kr
" " " Batisztok	"	25 "
" " " Atlaszatinok	"	30 "
" " " Csalán vásznak	"	11 "
" " " Melinda kelme	"	19 "
Francia Voile Delin	"	39 "

Kapható:

Boros Testvérek

Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

Pán likagilisztában és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek!

Pántlikagiliszta fejestől és gyomorhaj

a páfrány-tokoskák által, fájdalom nélkül, jótállás mellett, a leg-rövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen el-hajtatik.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerésznél,

Resiczán, fő-utca 3.

Védjegyz.

[Délmagyarország.]

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményt jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagiliszta-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére **frt 3.50** postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. **A pántlikagiliszta tünetei a következők:** az arcz halvány-sárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák' lesó-ványodás, elnyáltság, bevont nyelv, emészthet-lenség, étvágytalanság, felváltva mohó étvágygyal gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombalyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév gyakori felbőfögés, légzőcs, hengergetés, hullámszerű "ozgások" szuró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendellenességei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életlenség és a halál óhajlása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. **Santaltokoskák** hatásukon fölülmulthatatlannok, gyorsan és bizton-san gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férjéről, hűgyesfolyásokat, folyásokat nőknél és uraknál befeeskenedés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódián kapható:

SCHNEIDER J. gyógyszerésznél, RESICZÁN, fő-utca 3 (Délmagyarország)

Millió betegnek segített már ez a szor.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg bajnál 4 frt.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csaki nálam kaphatók, valamint mindennemű javítá-sokat **műszerész műhelyemben** pontosan **mér-sékelt árak** mellett készítek.**Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi** műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték utánké-szítetek és javítok.**Nyilvános figyelmeztetés!**

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár-műszerész javítóműhelye törvényes iparal egyedül Debreczenben.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánjától.

484
1897.**Pályázati hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város július havi rendes közgyűlésén választás után betöltendő számvevőségi számtisztai állásra, mely évi 900 frt fizetés 150 frt lakbér; adópénztári tisztai állásra, mely évi 700 frt fizetés 150 frt lakbér; és egy rendőrbiztosi állásra, mely évi 700 frt fizetés 100 frt lakbérből álló javadalma-zással van összekötve; valamint az ezen állások betöltése folytán esetleg üre-sedésbe jövő más állásokra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pá-lyázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez f. évi július 15-ikének d. u. 5 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, miszerint a rendőrbiztosi állás a városi szervezési sza-bályrendelet 234. §-a értelmében az 1873. évi II. t.-cz. alapján igényjogosultsá-gal bíró altisztek számára van fentartva.

Debreczen, 1897. június 4.

Gróf Dégenfeld József

főispán.

Buziás

elsőrangu gyógyfürdő.

Fürdőidény:

május 15-től október 1-ig.

Világhírű

lápfürdők és acélforrások

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pywarthi acélforrásokkal, kitűnő meleg és hideg vasacélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — Hidegvíz-gyógyintézet és massage. — Ivókura kitűnő eredménnyel **vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúsz, kőszvény és fejfájásoknál** stb.

Buziás gyógyfürdő, vasuti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi év-százados parkban. — **Katona zenekar.** — **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** — A fürdőn alandó hírnéves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hová a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. sz. a

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari csélokra alkalmas „Compound” lokomo-biljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló és aratógépeit,

továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.**

A Fairbanks féle mérleggyár kizárólagos képviselote.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.